



Служба „Преса и
информация“

Съд на Европейския съюз
ПРЕССЪОБЩЕНИЕ № 13/10
Люксембург, 25 февруари 2010 г.

Заключение на генералния адвокат по дело C-211/08
Комисия/Испания

Според генералния адвокат Paolo Mengozzi отказът за допълнително възстановяване на медицинските разходи за непланувано болнично лечение в чужбина противоречи на свободното предоставяне на услуги

Разходите на пациента в държавата по извършване на лечението трябва да бъдат възстановени, когато нивото на покриването им е по-ниско от това в държавата на осигуряване

Според испанския Закон за здравето¹ испанските и чуждите граждани имат право на опазване на здравето. Най-общо се поемат и са безплатни само предоставените в Испания услуги за болнично лечение. В случай на непланувано лечение, получено в друга държава членка, испанската система възстановява на съответната институция съгласно механизма, предвиден в Регламент № 1408/71², разходите, понесени от институцията в държавата, в която е предоставено лечението, въз основа на действащите в тази държава тарифи³.

По време на посещение във Франция на г-н Chollet, който е френски гражданин, пребиваващ в Испания и осигурен от испанската система за социална сигурност, неочаквано се налага да постъпи в болница. Испанската институция за социална сигурност отхвърля молбата му за възстановяване на процента от разходите, които френската болница иска той да заплати в съответствие с френското законодателство. По тази причина той подава жалба до Европейската комисия, която започва срещу Испания производство за неизпълнение на задължения от държава членка.

Това е първият случай, когато въпросът за възстановяването на медицински разходи, по който има богата съдебна практика, се поставя в производство за неизпълнение на задължения от държава членка.

Пред Съда Комисията изтъква, че като отказва на лицата, обхванати от испанската национална здравна система, възстановяване на медицинските разходи за непланувано болнично лечение в друга държава членка, доколкото нивото на покриване в тази държава е по-ниско от предвиденото от испанското законодателство, Испания нарушава принципите на правото на Европейския съюз, свързани със свободното предоставяне на услуги. Според Комисията испанското здравно законодателство ограничава както предоставянето на услугите, заради които първоначално е предприето пътуването и временното пребиваване в друга държава членка, така и последващото предоставяне на услуги за болнично лечение в тази държава.

На първо място генералният адвокат сочи, че целта на Регламент № 1408/71 е да *координира националните законодателства* в различни области на социалната сигурност. Регламентът предвижда, че когато от институциите на държава членка се иска заплащане

¹ Закон № 14/1986 от 25 април 1986 г.

² Регламент № 1408/71 на Съвета от 14 юни 1971 г. Той ще бъде заменен с Регламент (ЕО) № 883/2004, считано от 1 май 2010 г. (когато влиза в сила Регламент (ЕО) № 987/2009 на Европейския парламент и на Съвета от 16 септември 2009 г., който установява правилата за прилагане).

³ В изключителни случаи обаче, когато се налага „спешно, незабавно и животоспасяващо“ лечение в друга държава членка (каквото не е случаят по настоящото дело), испанската здравна система покрива (и възстановява) всички разходи.

на лечението на работник, който е осигурен към системата за социална сигурност на друга държава членка, *покриването на разходите* се извършва съгласно тарифите, предвидени в държавата членка, където са предоставени услугите. Така когато законодателството на държавата членка на институцията, която извършва плащането, предвижда (както е в случая с Франция по отношение на г-н Chollet), че процент от разходите за услугите се поема от получателя, това законодателство ще се приложи и по отношение на лице, осигурено в друга държава членка.

Генералният адвокат напомня, че Съдът вече е посочил, че общностното право не ограничава правомощията на държавите членки да организират своите системи за социална сигурност и че всяка държава членка трябва да установи, от една страна, условията за осигуряване към система за социална сигурност, и от друга — условията, при които възниква право на съответните обезщетения. Независимо от това при упражняване на тези правомощия държавите членки трябва да спазват общностното право, и в частност разпоредбите относно свободното движение.

Освен това според Съда медицинските услуги, предоставяни срещу заплащане, се обхващат от свободното предоставяне на услуги, като не е необходимо да се прави разлика между грижите, предоставяни в болнична среда, и грижите, предоставяни извън нея, независимо от това как действа националната система, към която принадлежи лицето.

Накрая, по дела, отнасящи се до *планувано лечение*, Съдът вече е имал повод да потвърди правото на лицата, осигурени към схема за социална сигурност на държава членка, да получат допълнително възстановяване, съответстващо на разликата между нивото на покриване, предоставено от институцията на държавата, в която е получено лечението, и нивото, предвидено в държавата по осигуряване, в рамките обаче на тарифите, приложими в държавата по осигуряване. Законодателство на държава членка, което макар да не забранява на осигурените лица да получат лечение в друга държава членка, не гарантира по отношение на разходите, направени в друга държава членка, същото ниво на покриване като предоставеното за лечение, получено в държавата по осигуряване, представлява ограничение на свободното предоставяне на услуги.

Според генералния адвокат е без значение обстоятелството, че искът на Комисията се отнася до непредвидени случаи, при които пациентът вече се намира в друга държава членка. Генералният адвокат счита, че испанското законодателство има ограничителен ефект дори само поради това че разубеждава пациента да продължи пребиваването си в друга държава или го кара да се прибере преждевременно в държавата по пребиваването си, за да получи там лечение.

Ограничението на свободата на движение, което се изразява в отказа на допълнително възстановяване, не може да бъде обосновано от риска от финансови последици за националната здравна система. Всъщност държавата по осигуряването при какво положение не е длъжна да възстанови разходите, надвишаващи тези, които би понесла, ако лечението бе извършено на националната територия.

Нещо повече, според генералния адвокат рискът от разрастване на явлениято „здравен туризъм“ е преодолян от това, че при всяко положение наличието на медицинска нужда е условие за възстановяването и че е възможно да се задействат механизми на административно сътрудничество между държавите членки за предотвратяване на злоупотреби.

Поради това генералният адвокат предлага на Съда да установи, че като отказва на лица, които са правоимащи съгласно испанската национална здравна система, допълнително възстановяване на медицинските разходи, направени в друга държава членка за непланувано болнично лечение, доколкото прилаганото в тази държава ниво на покриване е по-ниско от предвиденото от испанското законодателство, Испания нарушава принципа на свободно предоставяне на услуги.

ЗАБЕЛЕЖКА: Заключение на генералния адвокат не обвързва Съда. Задачата на генералните адвокати е да предложат на Съда, при пълна независимост, правно разрешение на делото, което им е поверено. Съдиите от Съда пристъпват към разисквания по делото. Съдебното решение ще бъде постановено на по-късна дата.

ЗАБЕЛЕЖКА: Искът за установяване на неизпълнение на задължения, насочен срещу държава членка, която не е изпълнила задълженията си, произтичащи от правото на Съюза, може да бъде предявен от Комисията или от друга държава членка. Ако Съдът установи неизпълнението, съответната държава членка трябва да се съобрази с решението във възможно най-кратък срок. Когато Комисията прецени, че държавата членка не се е съобразила със съдебното решение, тя може да предяви нов иск, като поиска налагане на имуществени санкции. В случай обаче, че Комисията не е уведомена за мерките по транспониране на дадена директива, по нейно предложение от Съда могат да бъдат наложени санкции на етапа на първото съдебно решение.

Неофициален документ, предназначен за медиите, който не обвързва Съда.

[Пълният текст](#) на заключението е публикуван на уебсайта CURIA в деня на обявяването.

За допълнителна информация се свържете с Илияна Пальова ☎ (+352) 4303 3708